

РЕШЕНИЕ

№ 184

гр. Благоевград, 14.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН
НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и втори юни
през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Аршинков

Членове: Атанас Маскръчки
Диана Узунова

при участието на секретаря Мариела Палова
като разгледа докладваното от Диана Узунова Въззивно наказателно дело от
частен характер № 20221200600216 по описа за 2022 година

Производството пред Благоевградския окръжен съд е образувано по
въззивна жалба на частния тъжител по НЧХД № 153/20г. по описа на БлРС –
В. В. Г. срещу постановената по същото дело присъда № 906130 от
04.02.2022г.

Сочи се във въззивната жалба, че присъдата е незаконосъобразна и
неправилна, като се излагат съображения, че по делото не са събрани
доказателства, че подсъдимият е действал при условията на неизбежна
отбрана, тъй като дори и свидетелите на въззиваемия не твърдели тъжителят
да е нападал или провокирал по някакъв начин под.Н.. Изразява се
недоволство от атакуваната присъда и в гражданско-правната ѝ част и се иска
въззивният съд да я измени като признае за виновен подсъдимия Н. в
извършване на престъпление по чл.130,ал.1,НК, увеличаване на наложеното
наказание и присъждане на обезщетение за претърпените от тъжителя и
граждански ищец неимуществени вреди в пълния претендиран размер.

В с.з. въззивникът се явява лично и с повереника си- адв.Г., която поддържа жалбата по съображенията в нея.

Пред въззивната инстанция въззиваемият Н. не се явява, представлява се от защитника си – адв.Н., който оспорва жалбата, включително и относно увеличаване на размера на предявения граждански иск. В пледоарията си моли въззивният съд да отмени първоинстанционната присъда и признае подзащитния му за невиновен по съображения, че не се касае за превишаване пределите на неизбежната отбрана, а за хипотезата на чл.12,ал.1,НК.

Въззивният съд в пределите на правомощията си по чл.314,НПК провери изцяло правилността на атакуваната присъда, при което намери следното:

С атакуваната присъда състав на Районен съд -Благоевград е признал подсъдимия Б. В. Н. за виновен в това, че на 22.12.2019г. около 04-04.30ч. в гр. Благоевград, на централна пешеходна улица "Т А" в района на магазин на "Т" при превишаване на пределите на неизбежна отбрана е причинил на В. В. Г., роден на ... г. в Благоевград, лека телесна повреда, представляваща временно разстройство на здравето, неопасно за живота, извън случаите на чл. 128 и чл. 129 от НК, заради което и на основание чл. 78а вр. с чл. 132, ал.2 вр. с ал.1, т.3 вр. чл. 130, ал.1 от НК първостепенният съд го е освободил от наказателна отговорност, налагайки му административно наказание глоба в размер на 1000 лв. Със същата присъда подсъдимият е осъден да заплати на В. В. Г. сумата от 1000 лв., представляващи обезщетение за причинени от деянието неимуществени вреди, заедно със законната лихва от датата на причиняването, до окончателното изплащане на сумата, като БлРС е отхвърлил като неоснователен предявения граждански иск над този размер.

За да постанови този си съдебен акт, първостепенният съд е приел фактическа обстановка, възприета и от настоящата съдебна инстанция:

Въззивникът Г. е понастоящем 35 –годишен мъж, който през сезон 2019/2020г. бил вратар на ФК „...“. Въззиваемият Н. пък е 37-годишен български гражданин, женен за св... Н.а, неосъждан.

Двамата- жалбодателят и подсъдимият Н. към 22.12.2019г. не се познавали. На 21.12.2019г. тъжителят и свидетелите С Г. /негов брат/ и Д били в дискотека „...“ в Благоевград, като по някое време към тях се присъединил и св.М, но около полунощ отишъл в друго заведение. По

същото време в същата дискотека били и подсъдимия със съпругата си – св.Н.а, кумовете им- ... и братовчедката на дееца- св.В Н.а. Хората от една група не се познавали с тези от другата група до тази нощ.

И двете групи напуснали въпросното заведение около 04 часа на 22.12.2019г. и се насочили поотделно към ресторант „Л“. Вървейки по ул.“Т А“ пред магазина на „Т“ /тогава/ св.С Г. /който се движил на известно разстояние след брат си и св.Д/ видял въззиваемия Н. и забелязал, че под якето си е с цветна риза. С предизвикателен тон и посягайки към ризата на подсъдимия, св.Г. казал на въззиваемия „Много хубава риза имаш“, което последният възприел като провокация и му отвърнал с думите „да, защо, какъв е проблемът? И ти си с хубава тениска на Мики Маус“, след което двамата се сдърпали и св.Г. ударил подсъдимия с глава в неговата глава - около лявото око и слепоочие. Под.Н. залитнал и след това ударил св.С Г. с юмрук по лицето, причинявайки му болка /в областта на челото и главата- вж. съдебно-медицинското удостоверение на л.169/. В сбиването се включил тъжителят В. Г., който виждайки, че брат му и под.Н. се бият, се намесил и ударил в лицето подсъдимия /в областта на устата- съгласно СМЕ/. Св.Н.а започнала да крещи да спрат, с ръцете си се опитвала да отблъсне биещите се мъже, а през това време до тях отишъл и св.С Х, който също се опитал да ги разбрани, но и той получил удар в областта на лицето /и по-конкретно по устните- съгласно съдебно-медицинското удостоверение- л.168/. Същевременно въззиваемият ударил силно по лицето тъжителя В. Г. и го съборил на земята, където продължил да го удря с юмруци и ритници по тялото и главата. На помощ на приятеля си се притичали свидетелите Д и М, но всъщност намесата на охранители от клуб "... прекратила сбиването и участниците в него се разделили.

Подсъдимият и неговата компания се отправила към таксиметрова пиаца в близост до моста на Младежкия дом. Тъжителят се чувствал зле, трудно станал от земята, бил замаян и изпитвал силни болки в главата и тялото, повърнал. Подкрепен от брат си и св.Д с такси се отправил към спешно отделение в МБАЛ Благоевград, за да бъде прегледан. Прегледът бил извършен в 05.04-05.24ч. на 22.12.2019г., като пред лекаря пострадалият съобщил, че му е нанесен побой, че е удрян в лицето и е губил съзнание. Лекарят установил масивен хематом в лявата лицева половина, наранявания в

лявата част на лицето и периорбитален кръвоизлив, които описал в издадения амбулаторен лист /вж. л.5/.

Тъй като подсъдимият Н. също не се чувствал добре и по настояване на съпругата си, посетил СПО- Благоевград в 05.27ч., където съобщил, че е нападнат след дискотека и ударен с юмруци по лицето. При прегледа му бил установен хематом в областта на лявото слепоочие и лявата вежда, оток на десния палец. Почти по същото време в СПО са прегледани и С Г., чиито преглед установил охлузване в средата на челото и лек оток по лявата теменна половина, и С Х, като са установени наранявания по лицето и охлузвания по кокалчетата на дясната ръка. След като са прегледани в СПО всички отишли в 01 РУП Благоевград, където дали обяснения по случая и им били издадени протоколи за предупреждения по ЗМВР, а В. Г. и Б. Н. подали жалби.

На следващия ден- 23.12.2019г. подсъдимият, тъжителя и свидетелите С Г. и С Х поотделно посетили съдебен медик, който установил всеки от участниците в сбиването какви наранявания има и им издал медицински удостоверения. Така, св.Г. е получил –видно от медицинското свидетелство- отшумяващи болки по лицето и главата вляво, охлузване по средата на челото и лек оток по лявата теменна област, а св.Х- болки по врата и горната част на гърба, както и по вътрешната част на дясното око, кръвонасядане по вътрешната част на долната устна и охлузвания с околни кръвонасядания по кокалчетата на дясната ръка. Съгласно издадените лист за пациент, прегледан в СПО, медицинското удостоверение и заключението по назначената в хода на съдебното следствие пред решаващия съд СМЕ подсъдимият е имал болки в областта на лицето и безименния пръст на лявата ръка, кръвонасядане с околен оток по клепачите на окото, горната вежда и слепоочието вляво, кръвонасядане над горната устна вляво, кръвонасядане в долната трета на дясната предмишница и кръвонасядане с околен оток в основата на нокътя от четвърти пръст на лявата ръка, които травматични увреждания не са наложили квалифицирана медицинска обработка, не са увредили негов /на подсъдимия/ орган или функция, а са му причинили болка и страдание, отзвучаващи за около една седмица. Според вещото лице по СМЕ на въззиваемия уврежданията му се дължат на удари с или върху твърди тъпи предмети, каквито могат да са и човешките ръце и глава.

От пациентския лист, медицинското удостоверение и заключението по СМЕ на тъжителя се установява, че след побоя той е имал оплаквания от главоболие и световъртеж, болки в областта на окото и лицето в ляво, на предните зъби, дълбоки линейни охлузвания по гърба на носа, с лек оток по него, кръвонасядания по долния клепач на дясното око и по клепачите на лявото око; оток и кръвонасядане по лявата ябълчна област и в долната част на дясната буза, по предната повърхност от венеца на втори и трети зъби долу в ляво, без разклащане на зъбите, оток по тила в ляво и подобен оток в областта на лявата челна изпъкналост, охлузване и оток по лявата лакътна изпъкналост. Според същото заключение вследствие на инцидента и нанесените му удари пострадалият е получил замайване, зашеметяване, без загуба на съзнание, което с останалите травми му е причинило временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Според експертът 3 гореописаните травматични увреждания на жалбодателя са причинени от нанасяне на удари с ръце в областта на главата и от падане от собствен ръст рано сутринта на 22.12.2019г. и съответстват на описаните в тъжбата и от свидетелите обстоятелства на конфликта между тъжителя и подсъдимия.

Въз основа на събраните в необходимия обем и пълнота доказателства, обсъдени аналитично и изцяло, в съвкупност и взаимна връзка, е направен обоснования извод от първостепенния съд за извършено от подсъдимия Н. престъпление по чл.130,ал.1,НК. Съдът детайлно е анализирал гласния доказателствен материал, съпоставяйки го и с писмения такъв, включително и със заключенията на вещото лице 3 по двете СМЕ на тъжителя и подсъдимия и обосновано е кредитирал обясненията на подсъдимия и на свидетелите Д, Г., Х и Н.а относно началото на конфликта- времето, мястото му и репликата, изречена от страна на св.С Г.; показанията и на останалите, разпитани по делото свидетели Д, М, Я и В Н.а относно развитието на инцидента и последвалото поведение на всеки от участниците в него /намесата на св.Х и .. Н.а в сбиването, както и на св.М и Ди и на охранители от дискотеката, последвалото посещение на тези лица и на участниците в конфликта в СПО-Благоевград, нараняванията им, невъзможността в следващия месец пострадалият Венелин Г. да изпълнява служебните си ангажменти- като вратар на ФК „...“ тогава/. Законосъобразно и правилно, по изложените от него съображения, първостепенният съд не е дал В на обясненията на дееца и на показанията на неговите близки- съпругата му- св.Н.Н.а и св.Х, частично и

тези на свидетелите В.Н.а и Я /доколкото те са стояли отстрани и не са успели –от притеснение и от обстоятелството, че за кратко време е настъпил „хаос“/, че въззиваемият не е нанасял удари с ритници и юмруци по тъжителя, дори и когато той е бил на земята и не е представлявал опасност за подсъдимия. По същите съображения- близките, приятелски /в случая със св. С.Г.- и роднински/ отношения и респ.- поради това желанието им да омаложават поведението както на пострадалия тъжител, така и на неговия брат, районната инстанция законосъобразно не е кредитирала показанията на свидетелите Д, Г., М относно провокативното поведение /дало начало на конфликтната ситуация/ на св.Г. и нанесените от него и от въззивника удари върху подсъдимия. Твърденията на тези свидетели, че братята Г.и не са удряли подсъдимия, а само са се отбранявали от него се опровергават както от показанията на св.Н.Н.а и Х /с уговорката за тяхната предубеденост по отношение на подсъдимия/, така и от писмените доказателства /медицинското удостоверение на името на подсъдимото лице, а и на св.Х/ и СМЕ на Н.. Чрез тях се установява, че не само тъжителят и брат му, но и подсъдимият е получил описаните по-горе травматични увреждания, причинили му болка и страдание. Следва да се отбележи, че всички участници в конфликта са посетили по едно и също време СПО - Благоевград, впоследствие и РУ-Благоевград, където подали жалби, което индиция за отношението им към инцидента и съответно- за това, че медицинското изследване и подаването на жалба в полицейското управление от страна на подсъдимия не е следствие от подобни действия на тъжителя.

При така възприетата и от окръжния съд фактология, закономерно се налага сочения от районния съд извод, че от обективна страна изпълнителното деяние на въззиваемия е осъществено чрез действия – с нанасяне на удари по главата и тялото на пострадалия, вследствие на които му е причинено временно разстройство на здравето, неопасно за живота му и изразило се в главоболие и световъртеж, болки в областта на окото и лицето в ляво, в областта на предните зъби, охлузвания и оток по носа, кръвонасядания по клепачите на двете очи, оток и кръвонасядане по лявата ябълчна област и в долната част на дясната буза, по предната повърхност от венеца на втори и трети зъби долу в ляво, без разклащане на зъбите, оток по тила в ляво и в областта на лявата челна изпъкналост, охлузване и оток по лявата лакътна изпъкналост.

Престъплението е резултатно – налице е причинно-следствена връзка между деянието и травматичните увреждания на организма на пострадалия. Настъпилият резултат от удара е пряка последица от противоправните действия на подсъдимия, което се установява и от съдебно-медицинската експертиза. Характерът на уврежданията на въззивника според медицинските критерии представлява разстройство на здравето.

Анализирайки доказателствата по делото, решаващият съд правилно е стигнал до извод, че подсъдимият е действал при неизбежна отбрана по смисъла на чл.12,ал.1,НК, като в случая има превишаване пределите на същата. В казуса- съобразно възприетата от настоящия съдебен състав фактология- макар и да се е включил в конфликта между подсъдимото лице и брат си- св.Г., за да защити последния, тъжителят е нанесъл силен удар в областта на лицето на подсъдимия, от който той е залитнал, т.е. именно пострадалият е този, който пръв е посегнал върху телесната неприкосновеност на въззиваемия. Поначало всеки удар, независимо с какво се нанася, представлява нападение, и щом като пряко и непосредствено застрашава живота или здравето на отбраняващия се, обуславя наличието на неизбежна отбрана. Съдебната практика е последователна и категорична, че неизбежната отбрана е упражняване право на защита, при която нападнатият /или други граждани/ могат да причинят вреди на нападателя с цел защита и отблъскване на нападението, макар че не е необходимо отбраната да е единственото средство за защита /нападнатият –съгласно ППВС № 12/73г.- може, но не е длъжен по закон да се откаже от активна защита, да бяга и се укрива, да търси помощ от държавни органи или трети лица/. В случая, нападението, освен, че е било противоправно по смисъла на закона- насочено срещу личността /здравето/ на подсъдимия, е било и непосредствено, т.е., когато подсъдимият е отвърнал на нападението на пострадалия, то не е било завършило, за да се изключи приложението на института на „неизбежната отбрана“.

Както се посочи действията на пострадалия са били освен това и противоправни, защото са застрашавали здравето на подсъдимия, който е имал правото да се защити, но в рамките на необходимите предели. Този ограничителен критерий би бил спазен според практиката на съдилищата, когато стореното от защитаващия се е било необходимо за отблъскване на

нападението на първо място и на второ място - нанесените вреди на нападателя, с оглед конкретната обстановка, не са били излишни за отблъскване на нападението. В случая обаче, след като е отвърнал с юмручен удар по лицето на въззивника, от който той паднал на земята и така бил обезвреден, респ.- било отблъснато нападението му, подсъдимият продължил да нанася удари по лицето и в горната част на тъжителя. Правилно РС-Благоевград е преценил, че от този момент нататък тъжителят не е представлявал опасност за подсъдимия, тъй като вече не го е нападал, не го е удрял, не е правил опити да се изправи, т.е. стореното от Н. вече не е съответствало на характера и опасността на нападението срещу него, поради което действията му попадат в хипотезата на чл.12, ал.2 от НК, която дефинира превишаване на пределите на неизбежната отбрана. Правилна е преценката на решаващият съд, че това превишаване на пределите на неизбежната отбрана не се дължи на уплаха или смущение, за да е налице хипотезата на ал.4 на чл.12,НК. В този смисъл законосъобразно първостепенният съд е приложил разпоредбата на чл.132,ал.2, във връзка с чл.130,ал.1,НК, съобразно която е и определил наказанието на дееца.

Субект на престъплението е въззиваемият, който е извършил деянието при пряк умисъл, след като, бидейки пълнолетно и вменяемо лице, е съзнавал общественно-опасният характер на деянието си, предвиждал е общественно-опасните му последици и е целял настъпване на съставомерния резултат.

За извършеното от въззивника престъпление районният съд го е освободил от наказателна отговорност и му е наложил административно наказание по реда на чл.78а,НК. В тази връзка първоинстанционният съд е мотивирал обоснован отговор за наличието на всички изискуеми от законодателя и предвидени в чл.78а от НК предпоставки (неосъждано лице, не е освобождаван от наказателна отговорност по реда на раздел IV от НК, за извършеното престъпление се предвижда наказание до три месеца или пробация, както и че няма причинени имуществени вреди). При индивидуализиране на наказанието и определяне на административното наказание- глоба в минималния размер от 1000 лева- са отчетени от районния съд социалния статус на подсъдимия /семеен, трудово ангажиран/ и младата му възраст /с последното БлОС не се съгласява, тъй като към инкриминираната дата под.Н. е бил на 35 г./, както и визираните в чл.36,НК

цели. Въззивната инстанция намира този размер на наложеното административно наказание за справедлив предвид и обстоятелството, че не подсъдимият е бил инициатор на конфликта.

С искова молба е предявен, допуснат за съвместно разглеждане от съда и уважен частично и граждански иск от въззивникът против въззиваемия Н.. Районната инстанция е приела, че предявения за сумата от 5 000 лева неимуществени вреди иск е частично основателен. Наистина ищецът е претърпял вреди, които са пряка и непосредствена последица от престъплението на подсъдимия и са се изразили в неблагоприятни за него последици- претърпени болки и страдания, преживени стрес, дискомфорт, срам. Съгласно разпоредбата на чл. 45 от ЗЗД всеки е длъжен да възстанови виновно причинените другиму вреди, като първостепенният съд е приел за справедливо обезщетяване по смисъла на чл. 52 от ЗЗД на ищеца сумата от 1000 лева, като е отчел, че вследствие нанесените му удари, последвалото лечение и стрес е бил разстроен нормалния му живот /вкл. и невъзможността да работи, поради спецификата и на професията му/, но същевременно е преценил, че за период около две седмици болките и страданията са отшумели, а раните- зараснали без да са останали трайни последици за здравето на ищеца, както и че се касае за неизбежна отбрана, макар и при превишаване пределите ѝ. Следва да се отбележи, че нито пред районната инстанция, нито пред въззивната ищецът представи доказателства колко време не е могъл да тренира и участва във футболни мачове вследствие на травмите си, а изнесеното от св.Г., че заради този инцидент брат му бил освободен от ФК „...“ също остана голословно. Съгласно чл.51,ал.2,ЗЗД при непозволено увреждане се дължат всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, като лихвите в този случай се явяват компесаторни, а не мораторни и се дължат като допълнение към обезщетението от деня на събитието, защото – съгласно разпоредбата на чл.84,ал.3,ЗЗД – длъжникът се смята в забава и без покана. Т.е. за паричните задължения, произтичащи от непозволено увреждане, забавата настъпва от момента на възникването им или законната лихва върху тези задължения се дължи от този момент. В този смисъл районният съд законосъобразно е осъдил подсъдимия да заплати уважения размер причинени неимуществени вреди на ищеца, ведно със законната лихва върху него, считано от 22.12.2019г.- датата на увреждането, от който момент тъжителят е започнал да

търпи и съответните физически и морални болки и страдания.

С присъдата си БлРС не се е произнесъл по сторените по делото разноси, като е обявил, че ще стори това след влизането ѝ в сила с нарочно определение по чл.306,НПК.

При служебната проверка съдът не констатира основания за отмяна или изменяване на присъдата на РС-Благоевград.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл.338,НПК, Благоевградският окръжен съд,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда № 906130 от 04.02.2022г., постановена по НЧХД № 153 по описа на Районен съд- Благоевград за 2020 година.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____